

"Tämä on tuonut minut lähemmäksi Jumalaa"

Mitä Jumala on tehnyt? Lokakuun 7. päivän jälkeen monet israelilaiset reagoivat kääntymällä hengellisyyteen

Tiedot osoittavat, että jopa puolet israelilaisista on saattanut tarkastella uudelleen suhdettaan uskontoon, ja jotkut ovat löytäneet uuden merkityksen juutalaisista uskomuksista ja toiset kääntyneet pois

[Rossella Tercatin](#) The Times of Israel

23.10, 2:49 am



Mika Majzner ja Elad Dubnov menevät toisen kerran naimisiin Kibbutz Be'erin synagogassa Etelä-Israelissa 23. elokuuta 2024. (Kohteliaisuus)

23. elokuuta 2024 Mika Majzner ja Elad Dubnov menivät naimisiin Be'erissä, mikä oli ensimmäiset häät kibbutsin synagogassa sitten 7. lokakuuta 2023 tapahtuneet Hamasin julmuudet, jotka tuhosivat yhteisöä ja muuta Gazan raja-aluetta.

Seremonia merkitsi pariskunnan toisia häitä. Pariskunta oli mennyt naimisiin lähes kaksi vuotta aiemmin maatilalla lähellä Be'eriä, jossa Mika syntyi ja kasvoi

ennen kuin muutti Tal Shahariin Keski-Israeliin. Häät toimitti Harabanut Hahilonitin jäsen, kirjaimellisesti "maallinen rabbinaatti", järjestö, joka palvelee maallista yleisöä suorittamalla juutalaisia seremonioita – joita Israelin valtio ei tunnusta.

"Alkuperäiset häämme olivat 7. lokakuuta 2022, ja vuotta myöhemmin heräsimme vuosipäiväämme maailman romahtaessa päällemme", Majzner kertoi The Times of Israelille puhelimitse äskettäin.

Majzner sanoi, että vaikka hän oli kotoisin maallistuneesta perheestä, hän oli tuntenut yhteenkuuluvuutta Jumalaan ja uskontoon jo ennen lokakuun 7. päivää. Mutta hän vastusti ultraortodoksien hallitsemaa päärabbinaattia, joka on Israelissa ainoa instituutio, jolla on virallisesti lupa toimittaa ja rekisteröidä juutalaisia häitä.

Tragedian iskemisen jälkeen pariskunta päätti mennä uudelleen naimisiin – "En halunnut pitää häypäivääni ikuisesti elämäni pahimpana päivänä", Majzner sanoi – mutta tällä kertaa he päättivät käydä läpi rabbinaatin, joka heijastaa uskonnollista heräämistä, joka koettiin tuon päivän kuoleman ja tuhon jälkeen.

Kaksi vuotta Hamasin hyökkäyksen jälkeen, jossa kuoli noin 1 200 israelilaista, 251 kidnapattiin ja tuhansia haavoittui, tiedot viittaavat siihen, että verilöyly ja sitä seurannut sota ovat vaikuttaneet [monien israelilaisten suhteeseen juutalaisuuteen, Jumalaan ja hengellisyyteen](#) yleensä. Usein, kuten Majznerin tapauksessa, tapahtumat ovat tuoneet ihmisiä lähemmäksi uskontoa ja hengellisyyttä.

"Uskon, että on ihmisiä, jotka tragedian seurauksena etääntyivät uskonnosta, ja on niitä, jotka pääsivät lähemmäksi uskontoa tai Jumalaa", Majzner huomautti. "Henkilökohtaisesti koen, että tämä on tuonut minut lähemmäksi Jumalaa."



Vapautetun panttivangin Alon Ohelin perhe ja ystävät tanssivat Toorakääröillä juutalaisen Simchat Tooran juhlan aikana Moshav Lavonissa 14. lokakuuta 2025. (Michael Giladi/Flash90)

Tilastokeskuksen viime kuussa julkaisemien tietojen mukaan noin 43 prosenttia Israelin juutalaisista aikuisista kuvailee itseään maallistuneiksi, kun taas 23 prosenttia kutsuu itseään uskonnolliseksi, mikä Israelissa yleensä tarkoittaa ortodokseja. Hieman alle puolet uskonnollisen leirin jäsenistä sanoo olevansa haredeja tai ultraortodokseja.

Toiset 22 % koko juutalaisväestöstä kuvailee itseään perinteiseksi, mutta ei niin uskonnolliseksi, kun taas 12 % kutsuu itseään perinteiseksi ja jossain määrin uskonnolliseksi.

Aiemmin tänä vuonna uskonnon ja valtion erottamista ajava uskonnollinen oikeusjärjestö Hiddush kysyi 800 18-vuotiaan ja sitä vanhemman juutalaisen israelilaisen edustavalta otokselta, vaikuttiko "lokakuun 7. päivän verilöyly ja sitä seuranneet taistelut kaikilla rintamilla uskoosi Jumalaan".

Neljäsosa vastaajista vastasi, että hyökkäys ja sen jälkiseuraukset olivat vahvistaneet heidän uskoaan, kun taas 7 prosenttia sanoi sen heikentäneen heidän uskoaan. Samaan aikaan 55 % ilmoitti, ettei heillä ollut vaikutusta uskoon, kun taas noin 13 % vastasi, ettei heillä ollut mielipidettä asiasta. Mielipidemittaukset asettivat virhemarginaaliksi 3,5 prosenttia.



Ihmiset vierailevat Siman Tovin perheen palaneessa talossa, jossa kaikki viisi perheenjäsentä kuolivat Hamasin hyökkäyksessä 7. lokakuuta 2023 Nir Ozin kibbutissa Israelissa, päivää ennen kuin Israel juhlii hyökkäyksen kaksivuotispäivää, maanantaina 6. lokakuuta 2025. (AP/Ohad Zwigenberg)

Jerusalemien heprealaisen yliopiston tutkijoiden tekemässä [erillisessä tutkimuksessa](#), johon osallistui noin 1 200 opiskelijaa, havaittiin, että lokakuun 7. päivän jälkeisten kuuden kuukauden aikana hieman yli puolet vastaajista (50,9 %) ilmoitti muutoksesta joko uskonnollisuudessa, hengellisyydessä tai molemmissa.

Vaikka uskonnollisuus ja hengellisyys menevät usein päällekkäin, edellinen viittaa yleensä järjestäytyneempien ja muodollisempien käytäntöjen noudattamiseen, kun taas jälkimmäinen viittaa henkilökohtaisempiin ja epämuodollisempiin uskomuksiin, sanoi Yaakov Greenwald, yksi artikkelin kirjoittajista.

Kolmasosa vastaajista ilmoitti hengellisyyden lisääntyneen, kun taas 9 % sanoi sen laskevan. Erikseen uskonnollisuudesta kysyttäessä neljäsosa sanoi sen nousseen ja lähes 14 % ilmoitti laskusta.

"Puolet osallistujista sanoi muuttuneensa jollain tavalla; se on paljon ihmisiä", sanoi Greenwald, yksi artikkelin kirjoittajista. "Toinen merkittävä tulos on, että korotukset olivat paljon yleisempiä kuin laskut."

Viime kuussa International Journal for the Psychology of Religion -lehdessä julkaistussa tutkimuksessa ei käytetty edustavaa otosta: puolet osallistujista tunnisti itsensä maallisiksi (50,9 %), ja seuraavaksi uskonnollisiksi (25,3 %), perinteisiksi (16,9 %) ja ultraortodokseiksi (2,5 %).



Yaakov Greenwald Jerusalemin heprealaisesta yliopistosta. (Kohteliaisuus)

Greenwald huomautti, että tutkimuksesta oli vaikea tehdä selkeitä johtopäätöksiä, koska vertailukelpoisia tutkimuksia ei ollut, mukaan lukien muualta maailmasta, tai mitään, mikä muistuttaisi Israelin kontrolliotosta "normaaleina aikoina".

"En ole aivan varma, mikä on normaalia aikaa tässä maassa, mutta väittäisin, että luultavasti emme löytäisi niin suuria muutoksia sotakontekstin ulkopuolella", hän sanoi.

Tutkimuksessa havaittiin myös, että ihmiset ilmoittivat todennäköisemmin muutoksesta uskomuksissaan, mitä enemmän sota vaikutti heihin henkilökohtaisesti.

"Löysimme korrelaation osallistujien suoran altistumisen sodalle ja sen välillä, missä määrin [heidän yhteytensä uskontoon tai hengellisyyteen] kasvoi", Greenwald sanoi.



Jom Kippurin loppurukous yhteistyössä panttivankiperheiden foorumin, maltillisen ortodoksisen Tzohar-ryhmän ja Orot Shaulin paluu -järjestön kanssa panttivankiaukiolla Tel Avivissa 12. lokakuuta 2024. (Yehoshua Yosef/Flash90)

The Times of Israelille jaetut tiedot maltillisen ortodoksisen Tzohar-järjestön kautta osoittivat myös mahdollisia todisteita hengellisestä herätyksestä lokakuun 7. päivän hyökkäyksen jälkeen.

Syyskuun lopun tietojen mukaan Tzoharissa järjestettiin tai oli määrä järjestää tänä vuonna 1 218 bar mitzvaa, kun vuonna 2024 niitä oli 999 ja vuonna 2023 747. Sen rabbit toimittivat 4 021 häitä, kun vuonna 2024 niitä oli 4 050 ja vuonna 2023 3 372, ja tiedottaja sanoi, että häiden määrä vuonna 2025 voi vielä kasvaa, kun yhä useammat parit lähestyvät ryhmää.

Jom Kippurina ryhmä piti tänä vuonna 426 rukouskeskusta, kun vuonna 2024 niitä oli 406 ja vuonna 2023 359.

"Jotain hyvin syvää tapahtuu meille yhteiskuntana", Tzoharin puheenjohtaja rabbi David Stav kertoi The Times of Israelille puhelinkeskustelussa. "Ihmiset etsivät jotain merkityksellistä."

Stav mainitsi myös useita anekdoottisia esimerkkejä, Israelin yleisradioyhtiön Kanin juuri julkaisemasta uudesta dokumenttisarjasta "Jumala varjelee [meidät]" keskusteluihin, joita hän kävi ystävänsä kanssa, joka opettaa

Raamattua maallisessa lukiossa ja jonka oppilaat olivat osoittaneet lisääntyntä kiinnostusta aihetta kohtaan lokakuun 7. päivästä lähtien.



Rabbi David Stav, vasemmalla, ja Yoni Lavie lukivat Esterin kirjan Tel Avivissa 23. maaliskuuta 2024. (Panttivankien ja kadonneiden perheiden foorumin luvalla)

Rabbi korosti, että Tzohar palvelee ensisijaisesti maallisia perheitä Israelissa.

"Määritelmän mukaan emme käänny tarkkaavaisten, ultraortodoksisten tai ortodoksisten väestöjen puoleen, emmekä edes perinteisempien ihmisten puoleen, joilla on yleensä omat rabbit ja yhteisönsä", hän sanoi.

"Yleisömmme on enimmäkseen maallistunut, mikä tarkoittaa, että heillä ei ole aiempaa yhteyttä uskontoon", hän lisäsi.

Hän huomautti, että monet perheet, jotka lähestyivät järjestöä viettääkseen poikiensa bar mitzvoja, eivät olleet koskaan astuneet jalallaan synagogaan.

"Nyt he haluavat poikansa lukevan Tooraa", hän sanoi. "Se tapahtuu ennennäkemättömällä nopeudella."

"Ryhmä"-efekti?

Silti sekä Hiddushin että Hefrean yliopiston tutkimusten tiedot osoittivat, että suurin osa niistä, jotka kokivat lisääntyntä yhteyttä uskontoon tai hengellisyyteen, olivat jo tulleet uskon paikasta.

"Näemme, että ihmiset, jotka kuvailevat itseään maallistuneiksi, pysyvät maallisina, ja ihmiset, jotka kuvailevat itseään uskonnollisiksi, pysyvät uskonnollisina", sanoi Hiddushin apulaisjohtaja ja oikeudellinen neuvonantaja Yifat Solel. "Ehkä uskonnolliset ihmiset etsivät lisää uskontoa, mutta emme näe mitään, mikä sanoisi, että maallistuneista ihmisistä olisi tulossa uskonnollisia."



Israelilaiset poistavat Toora-kääröjä synagogasta sen jälkeen, kun Iranista ammuttu ballistinen ohjus laskeutui Holoniin 19. kesäkuuta 2025 (Chaim Goldberg/Flash90)

Hiddushin tutkimuksessa lähes puolet ultraortodoksisten, uskonnollisten ja perinteisten leirien vastaajista ilmoitti uskonsa vahvistuneen, kun taas prosenttiosuudet sanoivat vakaumuksensa heikentyneen yksinumeroisina.

Niistä, jotka sanoivat olevansa "perinteisiä, mutta eivät lähellä uskontoa", kolmannes sanoi uskonsa vahvistuneen, kun taas harvat sanoivat sen vähentyneen. Sekulaareista vastaajista 11 % ilmoitti korkeammasta uskonnollisuuden tasosta ja 10 % meni päinvastaiseen suuntaan.



Tohtori Yifat Solel, Hiddushin

apulaisjohtaja ja oikeudellinen neuvonantaja. (Kohteliaisuus)

Myös Hebrew Universityn tutkimuksessa havaittiin, että 12,4 % maallistuneista vastaajista ilmoitti uskonnollisuuden lisääntyneen, kun taas 16,2 % ilmoitti laskusta. Kuitenkin joka neljäs maallistuneista vastaajista sanoi hengellisyytensä nousseen, mikä on yli kaksinkertainen määrä verrattuna siihen, että se oli haihtunut.

Greenwaldin mukaan "ryhmävaikutus" oli todennäköisesti vastuussa siitä, että useampia ihmisiä veti lähemmäksi henkisyttä.

"Kun ihmiset kohtaavat kuoleman, yksi asioista, joita he yrittävät tehdä, on olla osa jotain itseään suurempaa", hän huomautti.

Vaikka hengellisyys on yksi niistä puitteista, joiden kautta jotkut etsivät tämäntyyppistä yhteyttä, lisävaihtoehto voi olla pyrkimys olla "yhteiskunnan tai kulttuurin arvostettu jäsen", Greenwald huomautti.

"Ihmiset haluavat olla ryhmänsä arvostettuja jäseniä, jotta he sulautuvat enemmän siihen, mitä he jo ovat", hän sanoi. "Jos he kuuluvat johonkin

uskonnolliseen ryhmään, heistä tulee todennäköisemmin uskonnollisempia; jos he ovat maallistuneita, heistä tulee todennäköisemmin maallisempia, omaksuvia maallisia arvoja tai hengellisempiä, mikä on myös tärkeää tuossa ryhmässä."



Ihmiset pyöräilevät Netanyan tyhjiä kaduilla Jom Kippurina, sovituspäivänä, 2. lokakuuta 2025. (Chen Leopold/Flash90)

Stav näki myös sen, mitä Tzohar näkee, pikemminkin hengellisyyden etsimisenä kuin muodollisten uskonnollisten käskyjen noudattamisena.

"Ihmisistä ei tule tarkkaavaisia", hän sanoi. "He etsivät yhteyttä Jumalaan ja uskovat, että yhteys Jumalaan tulee rukousten kautta, käyttäytymisen kautta, ei välttämättä uskonnon kautta perinteisessä mielessä. He haluavat olla yhteydessä Jumalaan ja samalla säilyttää normaalin elämäntapansa."

Missä Jumala oli 7. lokakuuta?

Joillekin lokakuun 7. päivänä ja kahtena seuraavana vuonna tapahtuneiden kauhujen todistaminen on aiheuttanut uskonkriisin.

"Lokakuun 7. päivän jälkeen en ole enää voinut sanoa siunauksia", sanoi Daniela Fubini.

"Jähmetyn sanaan *Adonai*", hän kertoi The Times of Israelille viitaten heprealaiseen sanaan Jumalalle. "Sanon sen raskain sydämin, enkä enää usko, että siunaus todella kantaa mihinkään."



Daniela Fubini Kochav Michaelista. (Kohteliaisuus)

Italiassa syntynyt ja kasvanut Fubini, 53, muutti Israeliin vuonna 2007. Vietettyään vuosikymmenen Tel Avivissa hän muutti miehensä kotikaupunkiin Kochav Michaeliin Etelä-Israeliin, jossa he asuvat tällä hetkellä 4-vuotiaan poikansa kanssa.

"En ole koskaan ollut täysin uskonnollinen, mutta olin aina ollut perinteinen", hän sanoi. "Olen aina pitänyt juutalaisuuden uskonnollista puolta sääntöjärjestelmänä, joka on pidettävä, jaettava perheiden ja ystävien kanssa ja välitettävä uudelle sukupolvelle, todellisena lahjana."

Fubini kertoi, että 7. lokakuuta "jokin meni rikki", ja hän lakkasi tuntemasta suoraa yhteyttä juutalaisten ja Jumalan välillä, josta hän oli niin ylpeä.



Israelilaiset sotilaat kävelevät Hamasin terroristien tuhoamien rakennusten vieressä Nir Ozin kibbutsissa 7. lokakuuta 2023 lähellä Israelin ja Gazan rajaa Etelä-Israelissa 21. marraskuuta 2023. (Chaim Goldberg/Flash90)

"Meillä oli ystäviä, jotka Hamasin terroristit tappoivat ja kesti päiviä ennen kuin heidän ruumiinsa tunnistettiin", hän muisteli. "Ja sitten pogromin kauhut, raa'at lapset, poltetut ruumiit... En ollut elossa holokaustin aikana, mutta en ole kyennyt löytämään vastausta kysymykseen siitä, missä Jumala oli 7. lokakuuta."

Hän sanoi, että hän yrittää edelleen lausua siunauksia tai pitää muita käskyjä poikansa vuoksi, jotta hän ei riistäisi häneltä kokemusta, mutta se tuntuu "tyhjältä".

Vuosikymmeniä holokaustin jälkeen juutalaiset ja muut painivat kysymyksen kanssa "missä Jumala oli", kysymys, joka monille säilyttää voimansa, kun he muistelevat lokakuun 7. päivän tapahtumia.

Vuonna 1974 New Yorkissa pidetyssä symposiumissa, jossa tutkittiin ajatusta Jumalasta Auschwitzin jälkeen, eräs professori muisteli tapausta, jossa eräs synagoga asetti Jumalan oikeuteen ja totesi hänet syylliseksi.

Samassa symposiumissa kirjailija Alfred Kazin kuitenkin haastoi yleisön kysymällä, kuinka juutalaiset voivat elää ilman uskoa.

"Jollain tavalla pitkä outo johdonmukaisuutemme kautta aikojen väittää, että olemassaolollamme juutalaisina on suurempi merkitys kuin tiedämme", hän sanoi [New York Timesin aikalaiskertomuksen mukaan](#). "Jumala elää."



Eloonjäänyt ja hänen tyttärentyttärensä kävelevät Tooran kanssa Elävien marssilla lähellä Auschwitz-Birkenautta 24. huhtikuuta 2017. (Yossi Zeliger / Flash90)

Viime kädessä sekä Greenwald että Stav korostivat, että jää nähtäväksi, miten israelilaisten lokakuun 7. päivän jälkeen kokemat muutokset kehittyvät ajan myötä.

"Yleisesti ottaen ihmisillä on taipumus pysyä suhteellisen vakaina elämänsä aikana [suhteessa uskontoon]", Greenwald sanoi. "Kaikki kasvavat ja kehittyvät, mutta tätä aihetta koskevat tutkimukset osoittavat, että uskonnollisuus on suhteellisen vakaa rakennelma."

"Nämä muutokset voivat jähmettyä ajan myötä, mutta on myös mahdollista, että ihmiset palaavat takaisin siihen, mitä he olivat ennen", hän lisäsi.

Stav, joka näkee nykyisen muutoksen positiivisena kehityksenä, ilmaisi huolensa siitä, että ihmiset saattavat lopulta pettyä äskettäin omaksuttuun hengellisyyteensä.



Vierailijat panttivankiaukiolla Tel Avivissa suorittamassa käskyä ravistaa neljää lajia Sukkot-festivaalin aikana 12. lokakuuta 2025. (Miriam Alster/Flash90)

"Kun joku rukoilee Jumalaa ensimmäistä kertaa ja kehottaa Häntä täyttämään pyyntönsä, eikä näin tapahdu, se voi aiheuttaa turhautumista", rabbi sanoi.

Fubini sanoi, että hänellä on heikko toivo siitä, että sodan päätyttyä hän voi alkaa tuntea jotain erilaista.

"Toistaiseksi olen tuntenut olevani keskeytettynä, ikään kuin olisimme jumissa 7. lokakuuta", hän totesi. "Sodan loppu merkitsee vihdoinkin uutta päivää, ja ehkä hitaasti jokin minussa herää uudelleen. Mutta kaikki on rakennettava uudelleen tyhjästä."